

Ansøgning om miljøgodkendelse for

svineproduktionen

Rømøvej 88

6780 Skærbæk

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Rømqøvej 88
CVR-nummer	17198572
CHR-nummer	19192
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500010895
Matrikel-nr.	11, V. Gasse, Skærbæk
Ansøger og ejer	Lars Gad Vester Gasse 1 6780 Skærbæk Mobil: 4219 2304 Mail: emilgad@outlook.dk
Kontaktperson på miljøsagen:	Emil Gad Mobil: 4219 2304 Mail: emilgad@outlook.dk
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	229769
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Byrumvej 30, 9940 Læsø CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Rømøvej 88. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Rømqøvej 88, 6780 Skærbæk. Der er ingen byggeri i forbindelse med godkendelsen.

Fleksibiliteten ved den nye godkendelsesordning består i at det er valgfrit hvor mange dyr der produceres og til hvilken vægt de produceres, så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne. Flexibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise anlægget giver mulighed for.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 1,2 km nordøst for Skærbæk som er de nærmeste byzone i området. Der er ca. 2,2 km til nærmeste samlede bebyggelse – Øster Gasse. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 550 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er ikke tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, og i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes godkendelsen ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værste tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	6
Tidligere godkendelser	6
Biaktiviteter	6
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.	6
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	6
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	7
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	7
B.4 Beliggenhed og omgivelser	7
Landskabs og planmæssige forhold	8
B.5 Ammoniakemission	10
Natur	10
B.6 Lugtemission	12
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	13
Støj	13
Rystelser	14
Lys	15
Fluer og skadedyr	15
Støv	15
Transport	16
Egenkontrol	17
Risici og håndtering	17
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug	18
Fast affald	19
Døde dyr	20
Spildevandsmængde	20
Energiforbrug	21
Vandforbrug	21
Reststoffer	22
Foder	22
B.9 Valg af BAT	23
B.10 Grænseoverskridende virkninger	23

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

- Ingen eksisterende godkendelser

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med slagtesvin. Produktionsarealet udgør samlet 669 m² nettoareal til grise. Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Stiareal (m ²)	Antal stier	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald	Slagtesvin Delvist spaltegulv	12,1 8,8	32 32	669	669	669

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 3075 m³, som udgøres af en gyllebeholder på 2175 m³ og en på 900 m³. Det vurderes ud fra normtal 2021, at der under normale forhold produceres ca. 2200 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 4000 slagtesvin (norm 0,56).

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til opdræt af slagtesvin.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Der sker ingen ændringer i anlægget, så den erhvervsmæssige nødvendighed er ikke vurderet.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der er ingen planlagte anlægsarbejder.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1161 m	Skærbæk	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	705 m	Campingplads	50 m
Nabobeboelse	555 m	Rømøvej 81	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	61	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	2756	50 m	Ja	
Vandløb	827	15 m	Ja	

Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	370	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	226	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	51	15 m	Ja	
Naboskel	223	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	6602	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	1236	Højmose	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	788	Overdrev	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Det vurderes derfor at husdyrbruget ikke påvirker området i forhold til placeringen.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber		X
Større uforstyrrede landskaber		X
Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder		X
Store husdyrbrug		X

Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning	X	
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Ifølge Tønder Kommunes kommuneplan er følgende gældende for udpegningerne:

Skovrejsning

Mål for skove

Vi vil:

- øge skovarealet i Tønder Kommune.
- bidrage til at følge den nationale målsætning for skovarealet, som er en fordobling over en periode på 80-100 år.
- benytte skovrejsning som et middel til at beskytte grundvandsressourcerne.
- øge skovarealet omkring byerne, så der skabes mulighed for et aktivt friluftsliv.
- bevare særlige landskabstyper, herunder marsken og vadehavet, som de åbne landskaber, der kendetegner en stor del af vores kommune.

Redegørelse

Udpegning af skovrejsningsområder

Skovrejsningsområder skal beskytte drikkevandsressourcer og give mulighed for bynært friluftsliv. Desuden kan skovrejsningsområder understøtte de biologiske korridorer.

I Tønder Kommune er der udpeget 8.626 ha til skovrejsning. Herved svarer skovrejsningsområderne til 6,7 % af kommunens samlede areal.

Ved udpegningen af nye skovrejsningsområder bliver der lagt afgørende vægt på grundvandsbeskyttelse og på at fremme bynære rekreative områder.

Ved vurderingen af grundvandsforholdene indgår to elementer i prioriteringen:

- Områder med særlige drikkevandsinteresser
- Indvindingsoplande, der helt eller delvist er nitratfølsomme områder

Udpegningerne til beskyttelse af grundvandet og til bynær skov lapper sjældent over hinanden, da de fleste byer ligger udenfor grundvandsområder. Derfor er det i prioriteringen tilstrækkeligt, at ét af kriterierne er opfyldt.

Ved vurderingen indgår også forholdet til de biologiske korridorer, og enkelte områder er alene medtaget af hensyn til disse.

Vurdering

Projektet omfatter ingen anlægsarbejder, og i sammenhæng vurderes projektet at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav. Det er derfor vurderet at husdyrbruget overordnet set ikke har nogen påvirkning på lokalområdet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 1575 kg N/år, hvilket er samme mængde som både nudrift og 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	2	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 6,6 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,1	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 1,2 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,1	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger nordøst for ejendommen i form af et overdrev. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder	X	
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Løgrø	X	
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø som er levested for bilag IV-arter (Løgfrø) ligger i en afstand af ca. 1,8 km fra husdyrbruget. Produktionen påvirker områderne totalt med 0,0 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder at der længere afstand til de registrerede levesteder, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	9366	19401	9366	19401
Ansøgt drift	9366	19401	9366	19401
Forskel	0	0	0	0

Som angivet i tabellen er der en stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Rømøvej 81 (enkelt bolig)	0	Ny	101	567	Ja
Åbenråvej 73 (samlet bebyggelse)	0	FMK	172	2495	Ja
Skærbæk (byzone)	0	FMK	306	1184	Ja

Husdyrbruget overholder alle lugtgeneafstandskrav.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor kumulationsafstandene.

Vurdering

Der sker ingen stigning i lugt fra produktionen og genekriterierne er overholdt. Derfor vurderes lugt ikke at medføre en påvirkning af området.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støjkloder fra:

- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkloder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes færdigblandet tørfoder og der er ad libitum. Færdigfoder opbevares i silo.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetinget kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkloder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der anvendes rovfluer.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af foder.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transport, vurderes det, at det ansøgte, ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af foder	104	104
Levering af smågrise	17	17
Afhentning af slagtesvin	26	26
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	88	88
Affald	26	26
Transporter i alt	313	313

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Rønmøvej. Langs med Rønmøvej findes der enkelte andre beboelser. Der er ingen beboelser med udkørslerne fra husdyrbruget. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 6-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag

fastslået: ” Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbruqløven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.”

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og der ikke sker en stigning i antal transporter, vurderes det på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for flydelag på gyllebeholderne
- En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning”,
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpemidler, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen

Oplag af olie og andre kemikalier

Olietank er i maskinhus. Olietanken er placeret på fast gulv.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Tønder Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Tønder Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet en kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie				0	13.02.08	06.01
Olietromle				0	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Container	Egen	Kommunal modtagestation	200 kg	15.01.01	50.00
Bigbags af PE-plast	Container	Egen	Kommunal modtagestation	-	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation	100	20.01.21	79.00

Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	100 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Egen	Kommunal modtagestation	Variierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Der er en meget begrænset affaldsproduktion på ejendommen, og affaldet sorteres og medbringes til Klostervej 45, hvorfra der afhændes. Ejendommen er tilmeldt dagrenovation. Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Tønder Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved udleveringspladsen..

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Oliekemikalier

Olietank er i maskinhus. Olietanken er placeret på fast gulv.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	240 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

240 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Tagvandet afledes til åben drængrøft og herfra til vandløb.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	60.000 kwh	60.000 kwh
Dieselolie	5000 l	5000 l

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er elforbruget ca. 7 kWh pr. slagtesvin.

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr herunder korntørring og vanding. Det vurderes at ca. 30.000 kwh anvendes til svineproduktionen.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der vælges de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget ligger omkring normforbruget, og ejendommen er derfor drevet energimæssigt fornuftigt..

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	2000 m ³	2000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	240 m ³	240 m ³

Vandforbruget er vurderet ud fra normalt.

Bedriften forsynes vand fra egen boring. Der forventes ingen stigning i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget vurderes at ligge en omkring normforbruget. Det vurderes at vandforbruget på ejendommen ligger inden for rammerne og normerne, samt det naturlige udsving svarende til produktionens størrelse og type.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes færdigblandet foder. Foder leveres til en udendørs siloer. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der anvendes tørfoder og udfordringen sker ad libitum.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Tønder Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Tønder Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er ingen stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med delvise spaltegulve.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	1271	304	1575

Faktisk emission Kg N/år	1271	304	1575
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.